

Begreppslista

Sveriges industrialisering är ett viktigt tema inom historia som handlar om hur landet förändrades från ett jordbrukssamhälle till ett industrisamhälle under 1800- och 1900-talen. Att känna till specifika ord och begrepp är avgörande för elever i åk 7-9 för att förstå de processer och händelser som ledde till denna transformation. Genom att förstå dessa begrepp kan eleverna också bättre förstå hur tidigare tiders beslut och innovationer påverkar vårt samhälle idag.

Ekonomi och arbete

- **Industri**

Förklaring: En verksamhet som tillverkar varor eller tjänster.

Exempelmening: Under industrialiseringen växte flera industrier fram i Sverige.

- **Arbetskraft**

Förklaring: De människor som arbetar inom en industri eller annat yrke.

Exempelmening: Den ökande arbetskraften var avgörande för Sveriges industrialisering.

- **Lönearbete**

Förklaring: Att arbeta mot betalning, i motsats till att arbeta på egen gård.

Exempelmening: Många människor flyttade till städerna för att söka lönearbete i fabriker.

- **Överskott**

Förklaring: När produktionen av varor är större än vad som behövs.

Exempelmening: Överskottet av varor gjorde det möjligt att exportera till andra länder.

- **Kapital**

Förklaring: Pengar eller tillgångar som används för investeringar.

Exempelmening: Stora kapitalinvesteringar var nödvändiga för att bygga nya fabriker.

Samhälle och förändring

- **Urbanisering**

Förklaring: En ökning av människor som flyttar till städer.

Exempelmening: Urbaniseringsprocessen förändrade Sverige radikalt under industrialiseringen.

- **Pionjär**

Förklaring: En person som är först med att utforska eller utveckla något.

Exempelmening: Pionjärer inom industrin skapade nya teknologier som förändrade samhället.

- **Samhällsklass**

Förklaring: En grupp människor med liknande ekonomisk och social status.

Exempelmening: Industrialiseringen ledde till att nya samhällsklasser, som arbetarklassen, växte fram.

- **Levnadsstandard**

Förklaring: En beskrivning av hur bra människor har det ekonomiskt och socialt.

Exempelmening: Efter industrialiseringen började levnadsstandarden gradvis att försämrans för många arbetare.

- **Fackförening**

Förklaring: En organisation som försvarar arbetarnas rättigheter.

Exempelmening: Fackföreningarna kämpade för bättre arbetsförhållanden under industrialiseringen.

Teknik och innovation

- **Maskin**

Förklaring: En apparat som används för att utföra arbete snabbare eller enklare.

Exempelmening: Den industriella revolutionen var känd för sin användning av nya maskiner.

- **Ångmaskin**

Förklaring: En maskin som omvandlar ånga till mekaniskt arbete, viktig för tidig industri.

Exempelmening: Ångmaskinen revolutionerade transport och produktion under 1800-talet.

- **Teknologi**

Förklaring: Vetenskaplig kunskap som används för att skapa verktyg och maskiner.

Exempelmening: Ny teknologi var en av motorerna bakom Sveriges industrialisering.

- **Innovation**

Förklaring: En ny idé eller uppfinning som förbättrar något.

Exempelmening: Många innovationer kom fram ur behovet av effektivare produktion.

- **Transport**

Förklaring: Metoder för att flytta människor och varor från en plats till en annan.

Exempelmening: Bättre transportvägar gjorde det lättare att frakta varor mellan städer.

Miljö och naturresurser

- **Naturresurs**

Förklaring: Material eller resurser som finns i naturen och används av människor.

Exempelmening: Skogen och vattenkraft var viktiga naturresurser för Sveriges industri.

- **Industriutsläpp**

Förklaring: Avfall eller föroreningar som produceras av industrier.

Exempelmening: Industriutsläpp under tidig industrialisering påverkade naturliga ekosystem negativt.

- **Jordbruk**

Förklaring: Verksamheten att odla grödor och hålla djur för matproduktion.

Exempelmening: Många lämnade jordbruket för att arbeta i industrier istället.

- **Råvara**

Förklaring: En produkt som används för att tillverka andra varor.

Exempelmening: Järnmalm var en viktig råvara för den svenska stålindustrin.

- **Energi**

Förklaring: Kraft som behövs för att göra arbete, som elektricitet eller bränsle.

Exempelmening: Energiförsörjning var en stor utmaning för många industrier under industrialiseringen.

Politisk och social påverkan

- **Lagstiftning**

Förklaring: Regler och lagar som stiftas av staten.

Exempelmening: Ny lagstiftning infördes för att skydda arbetarnas rättigheter.

- **Brevväxling**

Förklaring: Att skicka och ta emot brev, ofta använt för kommunikation.

Exempelmening: Brevväxling mellan olika samhällsklasser blev mer vanligt under industrialiseringen.

- **Protest**

Förklaring: En offentlig uttryck för missnöje eller krav på förändring.

Exempelmening: Flera protester ägde rum mot dåliga arbetsvillkor på fabrikerna.

- **Reform**

Förklaring: En förändring som görs för att förbättra något, ofta lag eller system.

Exempelmening: Arbetsmarknadsreformer blev nödvändiga för att förbättra arbetsvillkoren.

- **Socialism**

Förklaring: En politisk ideologi som förespråkar gemensamt ägande av resurser.

Exempelmening: Socialismen fick större inflytande under industrialiseringens tidiga skede.

Tags: [Okategoriserade](#)